

سیاست‌ها و ضوابط اجرایی آمایش آموزش عالی در عرصه سلامت در

جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۸

مصطفی « سیاست‌ها و ضوابط اجرایی آمایش آموزش عالی در عرصه سلامت در جمهوری اسلامی ایران » که در جلسه ۷۶۲ مورخ ۸/۲/۱۳۹۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی، بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس مصوبه مورخ ۱/۲/۱۳۹۴ ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور به تصویب رسیده است، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می‌شود:

ماده ۱ - در اجرای بندهای ۱۱ و ۱۳ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه کشور^{۴۰}، بند ۱۳ سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری^{۴۱} و راهبردهای کلان ۷ و ۱۱ و بندهای ۱ و ۲ اقدام ملی ۱۴ از راهبرد کلان ۶ نقشه جامع علمی کشور و به منظور توزیع عادلانه منابع، ایجاد فرصت‌های برابر، توزیع مأموریت آموزشی نیروی انسانی متخصص موردنیاز، جلوگیری از فعالیت‌های تکراری، استفاده از مزیت‌های منطقه‌ای، تمرکزدایی و جلوگیری از تجمع امکانات، انتقال قدرت تصمیم‌گیری، مشارکت دانشگاه‌ها در موضوعات ملی و فرا استانی، نظام آموزش عالی سلامت کشور از نظرآمایش سرزمینی به ۱۰ کلان منطقه به شرح زیر تقسیم می‌شود:

۴۰. سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه کشور
۱۱- تکمیل و اجرای نقشه جامع علمی کشور.

۱۴- اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت: افزایش تحرک و کارآیی، بهبود خدمت رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریتهای موازی، تأکید بر تمرکز زدایی در حوزه‌های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز.

۴۱. سیاست‌های کلی سلامت
۱۳- توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی حرفه‌ای و دارای مهارت و شایستگی‌های متناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور.

- ۱- منطقه یک: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ۴۲ گیلان، مازندران، بابل، گلستان، سمنان و شاهروド.
  - ۲- منطقه دو: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز، ارومیه، اردبیل و دانشکده های علوم پزشکی مستقر در منطقه.
  - ۳- منطقه سه: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کرمانشاه، همدان، کردستان و ایلام.
  - ۴- منطقه چهار: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی اهواز، لرستان، دزفول و دانشکده های علوم پزشکی مستقر در منطقه.
  - ۵- منطقه پنج: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شیراز، جهرم، فسا، بندرعباس، بوشهر، یاسوج و دانشکده های علوم پزشکی مستقر در منطقه.
  - ۶- منطقه شش: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی زنجان، اراک، قزوین، قم، البرز و دانشکده های علوم پزشکی مستقر در منطقه.
  - ۷- منطقه هفت: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی اصفهان، یزد، کاشان و شهرکرد.
  - ۸- منطقه هشت: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کرمان، زاهدان، رفسنجان، جیرفت، زابل، بهم و دانشکده های علوم پزشکی مستقر در منطقه.
  - ۹- منطقه نه: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی مشهد، بیرجند، بجنورد، سبزوار، گناباد، تربت حیدریه و دانشکده های علوم پزشکی مستقر در منطقه.
  - ۱۰- منطقه ده: شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ، شهید بهشتی، ایران، بقیه ... (عج) ، شاهد، ارتش و بهزیستی و توانبخشی.
- تبصره ۱- تغییر در قلمرو مناطق و تعیین مناطق جدید با پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی خواهد بود.

---

۴۲ . به موجب بند ۱ مصوبه اصلاح و تکمیل مفاد مصوبه سیاستها و ضوابط اجرایی آمایش آموزش عالی در عرصه سلامت مصوب ۱۳۹۹/۰۱/۲۶ عبارت «دانشگاه علوم پزشکی» در تمامی مفاد مصوبه، به صورت عبارت «دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی» اصلاح شده است.

تبصره ۲ - در هر استان یک دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی با مأموریت ملی با ضوابط اشاره شده تعیین و معرفی می‌گردد.

تبصره ۳ - دانشگاه‌های با مأموریت ملی موظف می‌شوند در دوره‌های برنامه توسعه کشور با همکاری دانشگاه‌های منطقه مربوطه، میزان جذب دانشجو در هر رشته و مقطع تحصیلی را با توجه به نیازهای ناحیه آمایشی مربوطه و برحسب سیاست‌های اجرایی اقدام ملی (۱۴) از راهبرد کلان (۶) نقشه جامع علمی کشور مربوط به تنظیم ظرفیت مؤسسات آموزش عالی (با رعایت ملاحظات آمایش سرزمین) تعیین نمایند.

تبصره ۴ - نوع تعامل و همکاری دانشگاه‌های غیردولتی با دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی مرکز استان در قالب موافقت‌نامه‌ای که میان رئیس دانشگاه و معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با رعایت مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و ضوابط موضوع تبصره ۳ ماده ۲، تنظیم و مبادله می‌گردد؛ خواهد بود.

تبصره ۵ - دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران، ایران و شهید بهشتی، ضمن ارائه خدمات بهداشتی، درمانی، آموزشی و پژوهشی به صورت مستقل، نسبت به تداوم و استمرار فعالیت دبیرخانه مشترک خود جهت هماهنگی امور مربوط به اجرای این مصوبه، اقدامات لازم را به عمل می‌آورند.

محل دبیرخانه مشترک فوق الذکر، در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران می‌باشد.^{۴۳}

ماده ۲ - سطوح عملکردی و خدمات آموزشی مؤسسات آموزش عالی سلامت کشور به صورت زیر توسط شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی، تعیین می‌شوند.

۱ - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی با مأموریت بین‌الملل: دانشگاهی است که به واسطه سرآمدی در حوزه‌های آموزش و پژوهش، جذب و به کارگیری نخبگان کشور و تعامل بین‌المللی مؤثر به ویژه با دانشگاه‌های جهان اسلام، امکان رقابت در بازار بین‌المللی آموزش عالی را دارا می‌باشند. شناسایی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی با مأموریت بین‌الملل براساس رتبه‌بندی کشوری دانشگاه‌های علوم پزشکی در حوزه‌های آموزش

^{۴۳} . به موجب بند ۲ مصوبه اصلاح و تکمیل مفاد مصوبه سیاست‌ها و ضوابط اجرایی آمایش آموزش عالی در عرصه سلامت مصوب ۱۳۹۹/۰۱/۲۶ الحقق شده است.

و پژوهش، برخورداری از برنامه‌های آموزشی با استاندارد جهانی، تبادل استاد و دانشجو و اجرای برنامه‌های آموزشی و پژوهشی مشترک با دانشگاه‌های معتبر جهانی و رتبه دانشگاه در رتبه بندی جهانی دانشگاه‌ها صورت می‌گیرد.

۲- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی با مأموریت ملی: دانشگاهی است که مسئول تأمین و تربیت نیروهای انسانی در سطح تحصیلات تکمیلی (فوق تخصص بالینی، فلوشیپ، دکترای تخصصی و فوق دکترا)، پژوهش در سطح توسعه مرزهای دانش علوم پزشکی، مدیریت و بومی سازی دانش، ارائه خدمات فوق تخصصی تشخیصی و درمانی و مشارکت فعال در سیاستگذاری‌های حوزه سلامت می‌باشد.

۳- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استانی: دانشگاهی است که در مراکز استان‌ها، به تربیت نیروهای انسانی در سطوح کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری حرفه‌ای و تخصص‌های بالینی، انجام پژوهش‌های پایه و بالینی و اپیدمولوژیک، با اولویت رفع نیازهای دانشی استان و ارائه خدمات سطح اول، دوم و سوم سلامت، در سطح استان می‌پردازد. دانشگاه‌های علوم پزشکی فعال در غیر مراکز استان‌ها کماکان با رعایت مفاد این مصوبه به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

۴- رئسای دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی با مأموریت بین‌المللی و ملی (مراکز استان‌ها) با پیشنهاد و حکم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بعد از تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی منصوب می‌گردند.

۵- رئسای دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مستقر در غیرمراکز استانی، دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و مجتمع‌های آموزش عالی سلامت مستقر در هر استان، با حکم رئیس دانشگاه علوم پزشکی مرکز استان و پس از تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منصوب می‌گردند. اختیارات مالی و اداری با رعایت کلیه مقررات مربوطه و چارچوب فوق، تفویض می‌گردد.

۶- دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مستقل: در شرایط ویژه برای شهرستان‌های با بیش از ۵۰۰۰۰ نفر جمعیت که تقاضای بالایی برای آموزش دانشگاهی دارند، با توجه به توسعه آموزش پزشکی استان و زیرساخت مناسب سلامت شهرستان، به پیشنهاد دانشگاه علوم پزشکی مرکز استان و پس از تصویب در شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی امکان تأسیس دانشکده علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی، درمانی مستقل در آن شهرستان وجود دارد. این دانشکده‌ها می‌توانند به تربیت نیروی انسانی در سطح کارданی، کارشناسی و بعضی از رشته‌های کارشناسی ارشد بپردازن. این دانشکده‌ها در زمینه‌های اجرایی، اداری و مالی مستقل بوده و از نظر آموزشی زیرنظر دانشگاه علوم پزشکی استان فعالیت می‌کنند.

۷- مجتمع آموزش عالی سلامت: با ارتقاء کاربری آموزشی و پژوهشی شبکه‌های بهداشت و درمانی شهرستان و با توجه به جمعیت شهرستان و میزان برخورداری از زیرساخت‌های مناسب بهداشتی و درمانی و فضای آموزشی مناسب، به عنوان زیرمجموعه‌ای از دانشگاه علوم پزشکی استان یا منطقه، با تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت رفع نیاز نیروی انسانی شهرستان یا مناطق همچوار و در قالب بومی گزینی تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- تشکیل دانشگاه علوم پزشکی استانی جدید منوط به تشکیل استان جدید است.

تبصره ۲- تشکیل دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی مستقل بسیار محدود و منوط به تحصیل شرایط تعیین شده است. سطح آموزش در این دانشکده‌ها حداقل در رده کارشناسی ارشد و منوط به تأمین استانداردهای اعتباریخشی مصوب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی است.

تبصره ۳- از زمان تصویب این مصوبه، تشکیل دانشکده (اعم از پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و سایر دانشکده‌های مرتبط با علوم سلامت) فقط در مجموعه دانشگاه‌های علوم پزشکی استانی یا ملی و با کسب شرایط لازم و رعایت مصوبات شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی امکان پذیر است.

ماده ۳- مجتمع‌های آموزش عالی سلامت در شهرستان‌های با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر و متناسب با نیاز کشور و با تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی و زیرنظر دانشگاه علوم پزشکی مربوطه تشکیل می‌شوند. سطح تربیت نیرو در این مجتمع‌های آموزشی حداقل کارشناسی و از داوطلبان بومی خواهد بود.

تبصره- با تشکیل مجتمع‌های آموزش عالی سلامت در هر شهرستان، شبکه‌های بهداشتی، درمانی و مجتمع آموزش عالی سلامت به صورت یکپارچه و در قالب شبکه سلامت (مرکب از سه رکن بیمارستان اصلی شهرستان، مرکز بهداشت شهرستان و مرکز آموزش به ورزی)

فعالیت خواهند نمود. رئیس مجتمع آموزش عالی سلامت با حکم رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان، مسئول این شبکه خواهد بود.

ماده ۴ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با رعایت سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری به ویژه بندهای (۸ - ۱۳ و ۱۴) و نیز مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی نسبت به ساماندهی واحدهای دانشگاهی موجود و طراحی واحدهای آتی طبق سند تفصیلی آمایش سرزمهینی آموزش عالی سلامت که به تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی خواهد رسید، اقدام نماید.

ماده ۵ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است پس از یک سال از اجرای این مصوبه، گزارشی از وضعیت اجرای طرح و نواقص احتمالی آن را به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه نماید.

ماده ۶ - این مصوبه مشتمل بر ۶ ماده و ۸ تبصره در جلسه ۷۶۲ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۰۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.